

REZOLUȚIA (UE) 2018/1377 A PARLAMENTULUI EUROPEAN**din 18 aprilie 2018****conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară aferent exercițiului financiar 2016**

PARLAMENTUL EUROPEAN,

- având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară aferent exercițiului financiar 2016,
 - având în vedere articolul 94 și anexa IV la Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar și avizul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară (A8-0091/2018),
- A. întrucât, în contextul procedurii de descărcare de gestiune, autoritatea care acordă descărcarea de gestiune subliniază că este deosebit de important să se consolideze și mai mult legitimitatea democratică a instituțiilor Uniunii prin îmbunătățirea transparenței și a răspunderii, prin punerea în aplicare a principiului întocmirii bugetului în funcție de performanțe și prin buna guvernare a resurselor umane,
- B. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ⁽¹⁾, bugetul definitiv al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (denumită în continuare „autoritatea”) aferent exercițiului financiar 2016 a fost de 79 492 944 EUR, ceea ce reprezintă o scădere cu 1,10 %; întrucât bugetul autorității provine în întregime de la bugetul Uniunii;
- C. întrucât Curtea de Conturi, în raportul său privind conturile anuale ale Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară pentru exercițiul financiar 2016 (denumit în continuare „raportul Curții”), a declarat că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale autorității și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente,

Gestiunea bugetară și financiară

1. ia act cu satisfacție de faptul că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2016 au condus la o rată de execuție bugetară de 100 %, ceea ce reprezintă o creștere de 0,19 % față de exercițiul 2015; constată, de asemenea, că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 89,66 %, ceea ce reprezintă o scădere de 0,45 % în comparație cu 2015;

Angajamente și reportări

2. ia act de faptul că reportările din 2016 în 2017 au fost în valoare de 8 200 000 EUR și au fost legate, în principal, de infrastructură și operațiuni;
3. ia act de faptul că reportările pot fi adesea justificate parțial sau în totalitate de natura multianuală a programelor operaționale ale agențiilor, nu indică neapărat deficiențe în planificarea și execuția bugetului și nici nu contravin întotdeauna principiului bugetar al anualității, mai ales dacă sunt prevăzute din timp și comunicate Curții de Conturi;

Politica de personal

4. ia act de reducerea cu 2 % a numărului de posturi din schema de personal a autorității în 2016, ceea ce reprezintă șapte posturi, ducând la intensificarea eforturilor depuse de autoritate pentru creșterea eficienței și a eficacității procedurilor; constată că, la 31 decembrie 2016, erau ocupate 450 din cele 470 de posturi disponibile, incluzând funcționarii, agenții temporari și agenții contractuali, precum și experții naționali detașați;
5. constată, pe baza schemei de personal, că 320 de posturi din cele 330 de posturi pentru funcționari și agenți temporari autorizate în temeiul bugetului Uniunii erau ocupate la 31 decembrie 2016, față de 327 în 2015;
6. ia act de faptul că, în 2016, 74 % din personal a desfășurat activități operaționale și această cifră, deși ușor mai redusă comparativ cu obiectivul pentru anul respectiv (75 %), a reprezentat o îmbunătățire față de 2015;

⁽¹⁾ JO C 443, 29.11.2016, p. 15.

7. ia act cu îngrijorare de faptul că, raportat la numărul total de posturi ocupate la 31 decembrie 2017, echilibrul de gen a fost de 60 % femei și 40 % bărbați; ia act în continuare cu îngrijorare de faptul că în posturile de conducere de grad superior (cadrele de conducere de grad superior și mediu) raportul echilibrului de gen oscilează în sens invers, dar și mai accentuat: 68 % bărbați și 32 % femei; invită autoritatea să urmărească cu prioritate să asigure o componență a personalului mai echilibrată din punct de vedere al genului, în special la nivelul posturilor de conducere;
8. ia act cu satisfacție de faptul că autoritatea a pus în aplicare activități menite să optimizeze procesele de lucru pentru a utiliza mai puține resurse; recunoaște, cu toate acestea, că se preconizează ca deficitul estimat de resurse să crească la aproximativ 20 de echivalente normă întreagă pe an în următorii trei ani, fiind determinat de o reducere suplimentară a schemei de personal (– 2 % în 2017 și – 1 % în 2018), pe de o parte, și de creșterea în continuare a volumului de muncă ca urmare a noilor sarcini în anumite activități de bază, cum ar fi alimentele noi, pesticidele și clasificarea și supravegherea organismelor dăunătoare plantelor;
9. constată că, în medie, personalul autorității a fost în concediu medical timp de 7,4 zile în 2016; salută faptul că autoritatea a organizat o zi de activitate externă pentru personal, zile dedicate problemelor de sănătate și securitate și activități privind starea de bine a personalului; solicită autorității să invite personalul să participe într-un număr și mai mare;
10. ia act cu satisfacție de faptul că autoritatea a adoptat, în iunie 2016, o politică privind protecția demnității persoanei și prevenirea hărțuirii psihologice și sexuale, a oferit cursuri obligatorii pentru personal și o sesiune de informare anuală în care personalul poate adresa întrebări și se poate familiariza cu studii de caz și scenarii concrete;
11. constată cu satisfacție că, în 2016, nu au fost raportate sau anchetate cazuri de hărțuire și nu au fost intentate acțiuni în justiție în legătură cu astfel de cazuri;
12. ia act de faptul că autoritatea nu dispune de niciun vehicul oficial;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, transparența și democrația

13. observă că, la 21 iunie 2017, Consiliul de administrație al autorității a adoptat o nouă politică privind independența pentru a asigura independența tuturor experților implicați în operațiunile sale științifice; ia act de faptul că noua politică prevede o nouă definiție a conceptului de „conflict de interes”, un set cuprinzător de norme privind perioada existenței stării de incompatibilitate, inclusiv o interdicție privind contractele de consultanță, și obligația ca experții să declare proporția din veniturile lor anuale provenită de la orice organizație, organism sau societate ale cărei activități intră în domeniile de activitate ale autorității; constată, în plus, că autoritatea a adoptat restricții necondiționate pentru investițiile financiare în operatorii economici vizați direct sau indirect de rezultatele autorității; ia act de faptul că aceste interese sunt considerate incompatibile cu orice implicare în calitate de membru al comitetului științific al autorității, al grupurilor științifice, al grupurilor de lucru sau cu participarea la reuniunile de evaluare *inter pares*; ia act de faptul că experții detașați de statele membre vor fi acum nevoiți să completeze formularele de declarații de interese;
14. este îngrijorat de faptul că domeniul noii politici a autorității în materie de independență, care cuprinde doar interesele legate de aspecte care țin de mandatul grupului științific EFSA relevant și nu de toate interesele materiale legate de întreprinderile comerciale ale căror produse sunt evaluate de autoritate, precum și de organizațiile finanțate de acestea, astfel cum a solicitat Parlamentul, continuă să fie prea restrâns și astfel perpetuează cea mai mare limitare a autorității în materie de independență;
15. este îngrijorat de faptul că autoritatea a ignorat apelurile repetate ale Parlamentului de a include finanțarea în domeniul cercetării pe lista de interese care să fie prevăzute în perioada de doi ani de existență a stării de incompatibilitate, finanțarea în domeniul cercetării fiind principala sursă de conflicte de interese financiare în rândul experților externi ai autorității;
16. este îngrijorat de faptul că autoritatea nu a dat curs hotărârii Ombudsmanului European din ianuarie 2015 care, constatând că autoritatea nu a ținut seama în mod corespunzător de caracterul evolutiv al universităților în cadrul normelor sale privind conflictele de interese și al formularelor de declarații de interese, a solicitat autorității să își revizuiască normele privind conflictele de interese și instrucțiunile și formularele aferente pe care le folosește pentru declarațiile de interese pentru a se asigura că experții din mediul academic declară detaliile privind relațiile financiare dintre angajatorii lor universitari și partenerii din industrie ai angajatorului lor universitar;
17. subliniază că normele de punere în aplicare a politicii autorității în materie de independență, adoptate la sfârșitul lui 2017, nu au remediat problemele descrise mai sus și că autoritatea nu a profitat de ocazia oferită de revizuirea politicii sale în materie de independență pentru a preveni mai bine apariția în viitor a unor scandaluri legate de conflictele de interese;

18. invită autoritatea să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la implementarea noii sale politici în materie de independență;
19. observă cu satisfacție că funcția care asigură tratarea centralizată a gestionării intereselor concurente în cadrul unității responsabile de afacerile juridice și normative din cadrul autorității a devenit pe deplin operațională în 2016; constată, în plus, că adoptarea unor noi norme de punere în aplicare privind gestionarea intereselor concurente era planificată pentru sfârșitul anului 2017; invită autoritatea să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la punerea în aplicare a acestor norme;
20. observă că, din cei 17 angajați statutari care au părăsit autoritatea în 2016, în două cazuri au fost aplicate restricții pentru a împiedica persoanele respective să devină puncte de contact între autoritate și noul lor angajator, să exercite activități de lobby și să desfășoare activități legate de dosarele în curs ale autorității; recunoaște că procedurile interne nu sunt suficiente pentru a asigura independența autorității de industrii; constată că personalul care părăsește autoritatea este obligat să o informeze cu privire la viitoarea activitate profesională și la orice potențial conflict de interese;
21. ia act de faptul că autoritatea pune în aplicare în continuare normele sale din 2014 privind declarațiile de interese, prelucrând între 7 000 și 8 000 de declarații de interese, în conformitate cu anii precedenți; constată cu satisfacție că autoritatea publică rezultatul acestei verificări de conformitate și sinceritate în raportul său anual de activitate;
22. ia act de faptul că autoritatea a adoptat în ianuarie 2016 procedurile standard de operare privind tratarea plângerilor depuse de avertizorii de integritate și recomandă să se desfășoare activități de formare coerente privind normele privind avertizarea de integritate și normele aplicabile ale autorității; invită autoritatea să se angajeze să protejeze strict identitatea avertizorilor de integritate și să împiedice intimidarea acestora; solicită autorității să furnizeze detalii privind cazurile de avertizare de integritate din 2016, dacă au existat, și privind modul în care acestea au fost gestionate;
23. ia act de faptul că normele standard privind avertizarea de integritate destinate agențiilor Uniunii sunt în prezent în curs de elaborare și că, de îndată ce Comisia dă în mod oficial acordul său agențiilor Uniunii, autoritatea va proceda la adoptarea oficială; invită autoritatea să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la adoptarea și punerea în aplicare a acestor orientări;
24. ia act de faptul că, în 2016, autoritatea a primit 99 noi solicitări de acces la documente (și a tratat 118 solicitări în total), din care a acordat acces deplin în 23 de cazuri, iar în 76 de cazuri a hotărât să acorde doar acces parțial la documente și a refuzat accesul în 19 cazuri; invită autoritatea să abordeze toate aceste solicitări într-un spirit al deschiderii și transparenței;
25. constată că, din cele 118 cereri inițiale tratate în 2016, în 26 de cazuri accesul la documente a fost refuzat sau acordat parțial din motive legate de protecția vieții private și a integrității persoanelor, în 40 de cazuri din motive legate de protecția intereselor comerciale, în 18 de cazuri din cauza faptului că nu fusese luată încă o decizie și într-un caz pentru a asigura protecția procedurilor judiciare și a consultanței juridice; se așteaptă ca, atunci când hotărăște cu privire la limitarea accesului la documente din motive legate de protecția intereselor comerciale, autoritatea să aibă în vedere cu seriozitate și interesul cetățenilor în menținerea unor standarde ridicate în domeniul sănătății și al siguranței alimentare, aplicând totodată toate normele și reglementările relevante;
26. ia act de faptul că un grup de deputați în Parlamentul European a intentat o acțiune în instanță împotriva autorității pentru limitarea accesului la documentele legate de glifosat; se așteaptă ca autoritatea să pună în aplicare pe deplin hotărârea Curții odată ce aceasta este comunicată; salută crearea, de curând ⁽¹⁾, a unei comisii speciale a Parlamentului privind procedura UE de autorizare a pesticidelor, drept reacție la preocupările exprimate în legătură cu riscurile pe care le prezintă substanța ierbicidă glifosat;
27. consideră că autoritatea ar trebui să acorde în continuare o atenție deosebită opiniei publice și să se angajeze să dea dovadă de deschidere și transparență; salută, în acest sens, faptul că în 2016 baza de date științifice a autorității a asigurat accesul la mai multe dintre dovezile care stau la baza evaluărilor sale științifice, întrucât au fost publicate mai multe colecții de date privind pesticidele, contaminanții, riscurile chimice, compoziția alimentelor, identificarea moleculară și substanțele vegetale; salută faptul că publicația agenției este în prezent editată de o editură științifică internațională în vederea creșterii calității editoriale și a largirii publicului-țintă; salută faptul că au fost revizuite normele privind elaborarea contribuțiilor științifice pentru a crește transparența și deschiderea; constată totodată că autoritatea a lansat „Knowledge Junction”, un registru deschis destinat schimbului de dovezi și de materiale de sprijin utilizate la evaluarea siguranței alimentelor și furajelor; încurajează autoritatea să își continue progresele în acest sens;

⁽¹⁾ A se vedea Decizia Parlamentului European din 6 februarie 2018 privind constituirea și stabilirea responsabilităților, componenței numerice și a duratei mandatului Comisiei speciale pentru procedura de autorizare a pesticidelor de către Uniune [Texte adoptate, P8_TA(2018)0022].

Principalele realizări

28. salută cele mai importante trei realizări identificate de autoritate în 2016, și anume:

- punerea în aplicare a Strategiei 2020, inclusiv a planului multianual de punere în aplicare, concentrată asupra principalelor rezultate și susținută de un cadru de performanță global și însoțită de documente de planificare și de programare detaliate;
- punerea în aplicare a măsurilor în materie de transparență și implicare, cum ar fi proiectul „Transparența evaluărilor de risc și implicarea în acestea” (TERA), lansând o nouă abordare, bazată pe implicarea părților interesate, și publicând Jurnalul EFSA, care asigură diseminarea eficace a rezultatelor științifice și oferă acces la evaluările riscurilor realizate de autoritate;
- lansarea datelor deschise și a instrumentelor de probă deschise întregii comunități de evaluare a riscurilor;

Controalele interne

29. constată că structura de audit intern (IAC) a autorității a realizat misiunile de asigurare și alte sarcini speciale prevăzute în planul de audit anual aprobat de comitetul de audit al autorității; observă că misiunile de audit au inclus auditul de guvernanta corporativă privind rolul experților în procesele decizionale care vizează chestiuni științifice, validarea drepturilor de acces ale utilizatorilor acordate în cadrul sistemului de contabilitate pe bază de angajamente (ABAC), două rapoarte de monitorizare ale recomandărilor de audit nesoluționate formulate de IAC, de Serviciul de Audit Intern (IAS) și de Curtea de Conturi;
30. observă că, potrivit IAC, sistemul de control intern al autorității oferă asigurări rezonabile cu privire la îndeplinirea obiectivelor profesionale stabilite pentru procesele auditate; constată că a fost emisă o recomandare clasată „foarte importantă” privind divulgarea și transparența proceselor decizionale care vizează chestiuni științifice; invită autoritatea să se asigure că se dă curs acestei recomandări și că autoritatea care acordă descărcarea de gestiune este informată corespunzător;
31. constată din raportul Curții că autoritatea nu a instituit încă o strategie clară și cuprinzătoare pentru controlul financiar *ex post*, care să acopere toate domeniile de activitate și care să precizeze frecvența și sfera unor astfel de controale; ia act de faptul că autoritatea este în curs de a elabora un proces de îmbunătățire a guvernantei sale în materie de asigurare și își perfecționează cadrul de control intern; invită autoritatea să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la măsurile întreprinse pentru a elimina deficiențele depistate în sistemul său de control intern;

Auditul intern

32. constată din raportul Curții că, în raportul său de audit din noiembrie 2016, IAS a concluzionat că sistemul de controale existent pentru managementul proiectelor din domeniul informatic este adecvat, dar a semnalat în același timp deficiențe semnificative în ceea ce privește domeniul informatic; observă că IAS a recomandat actualizarea politicii elaborate de autoritate în materie de politică informatică, cu scopul de a introduce, la nivelul întregii organizații, un cadru de gestionare a riscurilor din domeniul informatic și un registru al riscurilor, precum și pentru a separa funcția privind securitatea informației de unitatea de informatică; constată cu satisfacție că autoritatea a fost de acord cu IAS în ceea ce privește un plan pentru luarea de măsuri de remediere; constată, din răspunsul autorității, că majoritatea măsurilor legate de domeniul informatic au fost implementate, iar măsurile restante sunt planificate să fie implementate până la sfârșitul lui 2017; invită autoritatea să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la implementarea planului de acțiune;

Performanța

33. constată că autoritatea a inițiat sau a reluat activități științifice comune și inițiative de cooperare cu o serie de organizații partenere de la nivelul Uniunii, incluzând Agenția Europeană pentru Substanțe Chimice (ECHA), Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) și Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC); constată, de asemenea, că autoritatea a desfășurat schimburi de cooperare cu o serie de agenții partenere de la nivel internațional; observă cu satisfacție că scopul acestei cooperări este de a face schimb de metode și abordări pentru îmbunătățirea siguranței alimentare, incluzând metode de îmbunătățire a evaluării riscurilor și de identificare rapidă a riscurilor în curs de apariție, precum și schimburi de date pe subiecte de interes comun;
34. observă că autoritatea a elaborat un cadru de performanță care: 1. pune în legătură obiectivele strategice cu portofoliul său de proiecte și procese și cu resursele sale; și 2. include un set de indicatori-cheie de performanță pentru a monitoriza progresele și performanța la nivelul intrărilor, ieșirilor, rezultatelor și impactului;
35. ia act de faptul că autoritatea a pus în practică o serie de inițiative menite să limiteze timpul de deplasare al experților, inclusiv prin promovarea utilizării de mijloace informatice, pentru a îmbunătăți eficiența;

Alte observații

36. constată cu satisfacție că autoritatea a implementat un sistem de management ecologic care jalonează măsurile autorității, pentru a îmbunătăți eficiența resurselor și a reduce deșeurile și costurile, și a obținut certificarea ISO 14001: 2004; constată, de asemenea, că autoritatea a obținut înregistrarea în sistemul de management de mediu și audit (EMAS) în februarie 2017;
37. constată cu satisfacție că autoritatea s-a alăturat Grupului interinstituțional pentru managementul ecologic (GIME) în scopul elaborării unui plan comun de măsuri pentru a reduce efectiv emisiile de CO₂ și pentru a colecta date comune care să permită compararea emisiilor de CO₂ ale diferitelor organe ale Uniunii;
38. constată că o cooperare strânsă cu DG SANTE a Comisiei este pe drumul cel bun, în vederea pregătirii ca urmare a deciziei Regatului Unit de a părăsi Uniunea; constată însă că rămân în continuare incertitudini importante în ceea ce privește disponibilitatea viitoare a resurselor, ceea ce împiedică pregătirea riguroasă de către autoritate a programării sale după 2020; invită autoritatea să rămână proactivă în ceea ce privește acest subiect, anticipând eventualele probleme care pot apărea și întocmind planuri pentru acestea, în loc să aștepte și doar să reacționeze;
39. observă că autoritatea este pe deplin conștientă de riscurile financiare cauzate de decizia Regatului Unit de a părăsi Uniunea, cum ar fi disponibilitatea limitată a bugetului, chestiuni de natură contractuală pentru contractele în curs și contractele noi și pentru plățile aferente, precum și pentru indemnizațiile de șomaj, și riscuri operaționale, cum ar fi accesul cetățenilor Regatului Unit în calitate de membri ai personalului sau de experți, accesul la parteneri din Regatul Unit pentru servicii și informații/date, schimbări ale volumului de lucru și în ceea ce privește dreptul de acces la documente;
40. constată cu îngrijorare că agențiile de reglementare ale Uniunii responsabile de evaluarea riscurilor produselor reglementate, în special ECHA, nu dispun de suficiente resurse pentru a-și îndeplini în mod eficace aceste responsabilități; ar trebui, prin urmare, să se acorde suficiente resurse autorității și ECHA pentru ca acestea să își poată îndeplini responsabilitățile specifice;
41. salută contribuția autorității la siguranța lanțului alimentar și furajer în Uniune și eforturile considerabile depuse de aceasta pentru a oferi administratorilor de risc din Uniune o consiliere științifică amplă, independentă și actualizată referitoare la chestiuni privind lanțul alimentar, pentru a comunica clar publicului rezultatele sale și informațiile pe care se bazează acestea și pentru a coopera cu părțile interesate și cu partenerii instituționali pentru a promova coerența sistemului de siguranță alimentară din Uniune și încrederea în acest sistem;
42. subliniază că autoritatea a produs 481 de documente științifice, rapoarte tehnice și alte publicații și a închis 382 de întrebări științifice; ia act de faptul că proporția de documente și întrebări adoptate în termen a fost mai mică decât obiectivul pentru 2016 și constată că promptitudinea avizelor științifice trebuie îmbunătățită în continuare;
43. ia act de faptul că autoritatea a adoptat în 2016 strategia denumită „Strategia EFSA 2020: Știință de încredere pentru alimente sigure”, bazată pe cinci obiective strategice: acordarea de prioritate implicării publicului și părților interesate în procesul de evaluare științifică, lărgirea bazei de date factuale și optimizarea accesului la datele sale, consolidarea capacității de evaluare științifică a Uniunii și a comunității de cunoaștere din interiorul acesteia, pregătirea pentru viitoarele provocări de evaluare a riscurilor și crearea unui mediu și a unei culturi care să reflecte valorile autorității;
44. invită Comisia să lanseze o dezbatere politică cu părțile interesate relevante pentru a revizui legislația Uniunii referitoare la evaluarea riscurilor pentru alimente, produsele chimice și produsele conexe și eficacitatea acestei legislații;
45. subliniază faptul că, în 2016, autoritatea și-a revizuit platforma consultativă a părților interesate, care a fost desființată pentru a face loc unei noi abordări, bazate pe implicarea părților interesate, și, până la sfârșitul anului 2016, peste 80 de organizații și-au exprimat interesul de a se implica în acest nou cadru;
46. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la Rezoluția sa din 18 aprilie 2018 ⁽¹⁾ referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

⁽¹⁾ Texte adoptate, P8_TA(2018)0133 (a se vedea pagina 393 din prezentul Jurnal Oficial).